

OBSAH

Předmluva k českému vydání	9
Úvod	18
Seznam zkratk	21
1. Výzkum historiografií střední a východní Evropy ve stalinském období. Přehled problematiky a výzkumných metod	24
Výzkum historiografií před rokem 1989	24
Rok 1989 – diskuse o hodnocení minulosti	32
Otevření archivů	40
Dekonstrukce v dějinách historiografie	47
Historiografie jako legitimizační prvek	49
Součást dějin komunismu nebo součást dějin historiografie?	51
„Komplexní“ přístupy k dějinám historiografie	54
Od historiografie k mýtu, od mýtu k historiografii	58
Otázka východiska	63
2. Instituce, historici, rozvoj historických věd v letech 1945–1949 a jejich pozdější stalinizace	69
Problémy poválečné obnovy	69

Němci, Maďaři, Slované – předehra k novým interpretacím národních dějin	79
Sovětizace univerzit	100
Stalinizace historiografie	120
Úkoly historické vědy	121
Popularizace marxistické metodologie.	
Ústřední historické časopisy	123
Kultura odborné diskuse	129
Místa setkávání – konference a sjezdy historiků	138
Marxistické syntézy národních dějin – naplnění myšlenky kolektivní práce	160
Syntéza v době tání – rok 1956 a diskuse o „Maketě“	169
Lehrbuch der deutschen Geschichte	181
Historické ústavy akademií věd	184
Prostředí historiků (podíl a vliv marxistů)	207
Dodatek	218
 3. Marxisté a historiografická tradice	 221
Tradice národních historiografií ve střední a východní Evropě	221
Historiografie a idea státu – německé historické vědy	223
Dilemata polské historiografie od konce 18. století	238
Česká historiografie ve stínu národního obrození	257
Historie v boji o právo na existenci – slovenská historiografie	267
Kontinuita témat v národních historiografiích	276
Polská marxistická historiografie a historiografické tradice	280
Adam Naruszewicz a historiografie doby osvícenství	283
Joachim Lelewel a polská romantická historiografie	291
Karol Boromeusz Hoffman a počátky sporu o roli pozitivismu	305
Krakovská škola. Michał Bobrzyński	310
Varšavská škola. Spor o kritéria pokrokovosti a hodnocení pozitivismu	314
Polská historiografie 20. století	323
Kritérium pokrokovosti ve výzkumu historiografie	333
Česká marxistická historiografie a historiografické tradice	336
Osvícenští historici. Národní obrození	338
František Palacký	339

<i>Josef Pekař</i>	342
<i>Tomáš Garrigue Masaryk – filozofie dějin a legenda</i>	
<i>pohledem marxistů</i>	346
<i>Alois Jirásek a Zdeněk Nejedlý</i>	347
<i>Historiografie meziválečného Československa</i>	351
<i>Slovenská marxistická historiografie a historiografické tradice</i>	353
<i>Osvícenská historiografie. Počátky národního obrození</i>	354
<i>„Starší“ a „mladší“ buržoazní historiografie</i>	356
<i>Role Matice slovenské</i>	359
<i>Nejnovější slovenská historiografie: hledání marxistického referenčního bodu</i>	361
<i>Jediný skutečný problém dějin dějepisce: Gustáv Husák a SNP</i>	362
<i>Východoněmečtí marxisté a dědictví německé historiografie</i>	364
<i>Osvícenská historiografie</i>	365
<i>Historici v boji za jednotu Německa</i>	368
<i>Leopold von Ranke a německý historismus</i>	371
<i>Sybel–Droysen–Treitschke–Mommsen. Pruská škola</i>	374
<i>Historiografie mezi druhou a třetí říší</i>	377
<i>Buržoazní historiografie a marxistická historiografie</i>	382
4. Marxistické interpretace národních dějin – klíčové problémy	387
<i>U zrodu feudalismu</i>	389
<i>Protifeudální sociální revoluce</i>	410
<i>Mezi Francouzskou revolucí a ruskou armádou</i>	450
<i>Národní hnutí v 19. století</i>	468
<i>Vliv Velké říjnové socialistické revoluce na dějiny střední a východní Evropy</i>	530
Shrnutí	542
<i>Podobnosti v narativech národních dějin</i>	555
<i>„Pesimismus“ a „optimismus“ v marxistickém obrazu dějin</i>	557
<i>Postavení čtyř historiografií v rámci regionu</i>	564
<i>Nedokonaná revoluce</i>	568

Bibliografie
Jmenný rejstřík

574
607